

Олександр Пушкін

Кам'яний гість. Переказ

Із циклу «Маленькі трагедії»

«Маленькі трагедії» — цикл коротких п'єс О. С. Пушкіна, присвячених негативним людським пристрастям: «Скупий лицар», «Моцарт і Сальєрі», «Кам'яний гість», «Бенкет під час чуми».

Дон Гуан, вигнаний з Мадрида за вбивство суперників, все ж таємно повернувся туди зі своїм вірним слугою Лепорелло і переховується на монастирському кладовищі в околицях Мадрида. Згадуючи минулі пригоди, він збирається продовжити їх, знов проникнувши в місто. Від ченця Дон Гуан дізнається, що це кладовище щодня відвідує Дона Анна, вдова колись вбитого ним на дуелі командора Дона Альваро де Сольва. Побачивши її, він вирішує з нею познайомитися. А поки поспішає в Мадрид.

У будинку актриси Лаури зібралися гості: друзі та шанувальники. Спів Лаури призводить гостей в захват. Але один з гостей, Дон Карлос, дізнавшись, що слова виконаної пісні складені її колишнім коханим Дон Гуаном, навісніє сказ — цей негідник вбив його рідного брата (можливо, мається на увазі Дон Альвар)! Лаура готова

прогнати зухвалого кавалера, проте гості примиряють їх, і після нової пісні розходяться. А Лаура вирішує залишити у себе запального Дона Карлоса: він їй сподобався. Їх розмову порушує поява Дон Гуана. Лаура радісно кидається до нього. Поєдинок неминучий, і Дон Карлос наполягає на тому, щоб він відбувся негайно. Суперники б'ються, і Дон Гуан вбиває Дона Карлоса.

Убивши Дона Карлоса, Дон Гуан знову в монастирі, де переховується під виглядом відлюдника. Кожен день до могили чоловіка-командора приходить Дона Анна. Дон Гуан знайомиться з нею, називаючись Доном Дієго де Кальвадо. Зі змішаним почуттям цікавості й страху слухає вона його. Дона Анна погоджується прийняти його завтра у себе в будинку. Захмелілий від перемоги Дон Гуан кидає зухвалий виклик долі: він запрошує на завтрашнє побачення командора з тим, щоб той стояв під час зустрічі на годиннику. Жах охоплює його і Лепорелло, коли вони бачать, що статуя у відповідь на запрошення киває на знак згоди.

Кімната в будинку Дони Анни. Палкі зізнання не можуть залишити холодним серце молодій жінки. Але ось Дон Гуан зронив необережне слово про свою винність перед Доной Анною. Ні, він не хоче торкатися цієї похмурої таємниці, інакше Дона Анна його зненавидить! Але вона наполягає, і Дон